

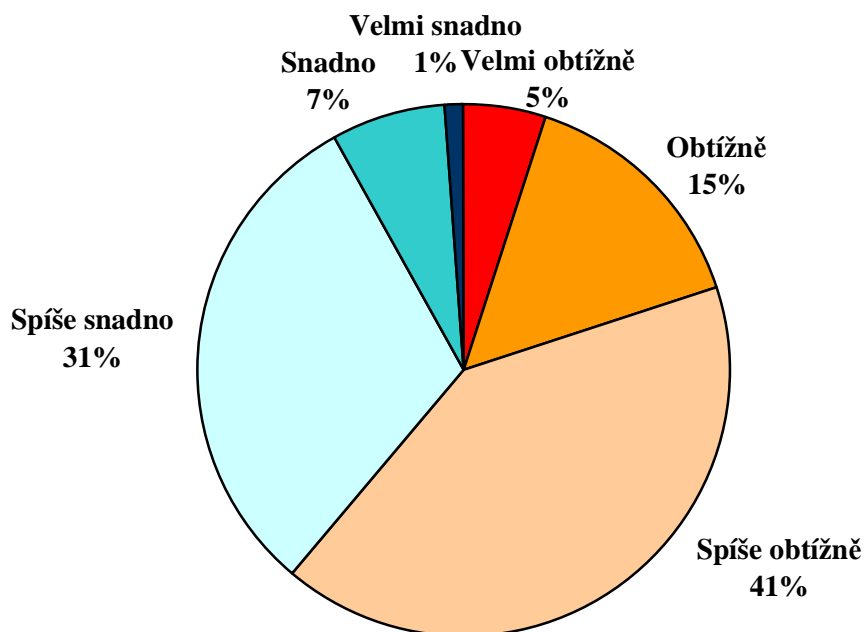
TŘI PĚTINY OBYVATEL MAJÍ PROBLÉM VYJÍT S RODINNÝM PŘÍJMEM, ROSTE ALE PODÍL LIDÍ, KTEŘÍ SPOŘÍ

Výpovědi o tom, jak domácnosti vycházejí se svými příjmy, se příliš nemění. V současné době 61 % lidí uvádí, že jejich domácnost vychází s příjmy obtížně, něco uspořit se daří necelé polovině obyvatel (46 %). Snadněji vycházejí s rodinným rozpočtem lidé s maturitou a především vysokoškoláci nebo podnikatelé. O problematickém hospodaření s rodinnými příjmy hovoří nejčastěji lidé se základním vzděláním a nezaměstnaní.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 1. – 6. března 2007. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1272 respondentů.

Potíže, které při využívání rodinných příjmů pociťují tři pětiny obyvatel, nejsou většinou zásadní, o problémech většího rázu vypovídá pětina lidí (s příjmy domácnosti vycházejí „obtížně“ nebo dokonce „velmi obtížně“). Stejně umírněné jsou ovšem také názory těch, kteří hovoří o bezproblémovém hospodaření, i u nich jednoznačně převládají odpovědi „s příjmy vycházíme spíše snadno“ (31 % oproti 8 % odpovědí „snadno“ nebo „velmi snadno“).

"Jak vycházíte se současným příjmem, který máte v domácnosti?"

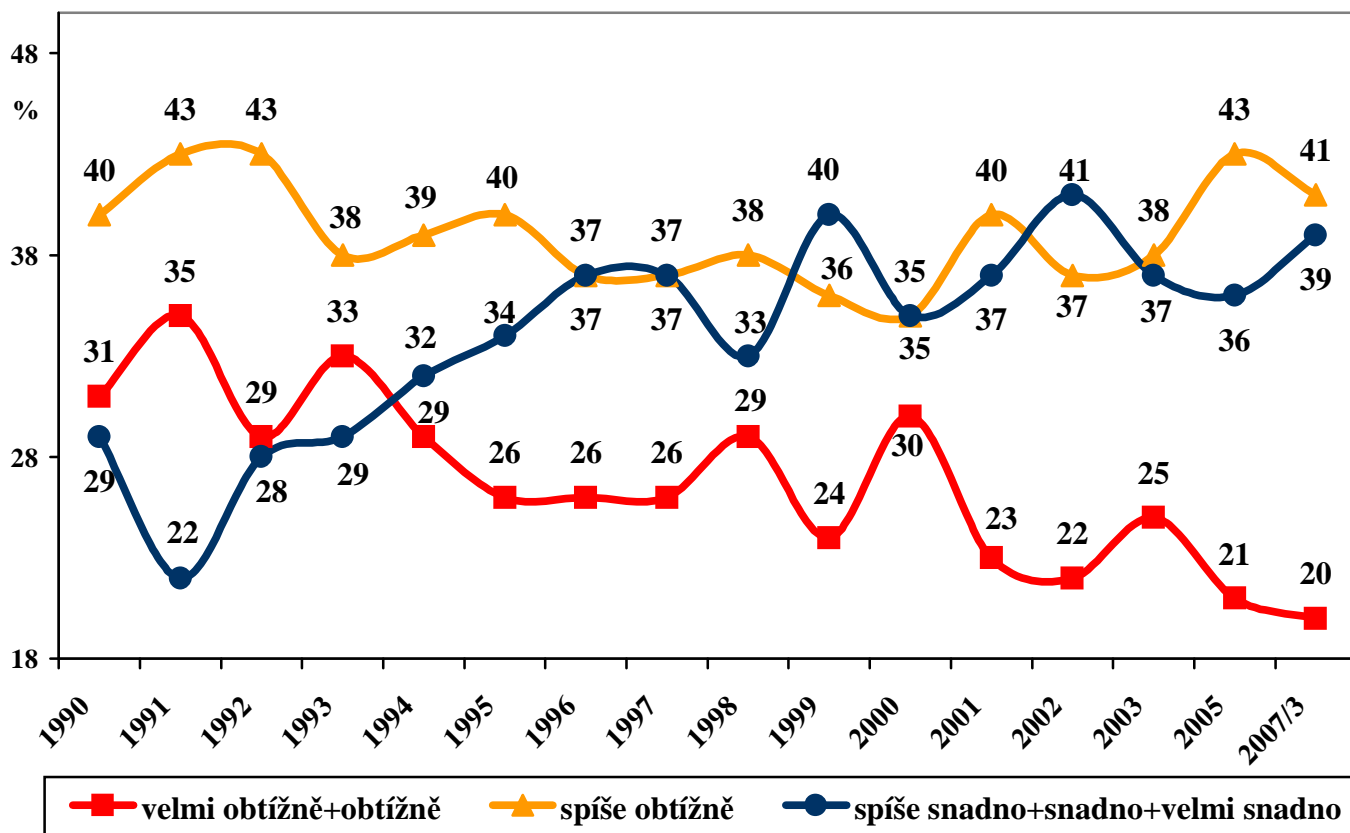

Pramen: STEM, Trendy 3/2007, 1272 respondentů starších 18 let

Názory na to, jak rodiny vycházejí se svými příjmy, se přes drobné výkyvy v průběhu posledních pěti let nijak zásadně nezměnily. O výraznějších změnách lze hovořit pouze v dlouhodobém časovém horizontu, kde je patrný určitý trend zlepšování finanční situace domácností. Od roku 1990 postupně ubývá lidí, kteří mají vážný problém vyjít

s rodinným rozpočtem (s příjmy vycházejí obtížně nebo velmi obtížně) a pomalu narůstá podíl těch, kteří s rodinnými příjmy hospodaří snadno (nejčastěji „spíše snadno“).

"Jak vycházíte se současným příjmem, který máte v domácnosti?"

Pramen: STEM, Ekonomická očekávání 1990-1998, Trendy 1999-2007

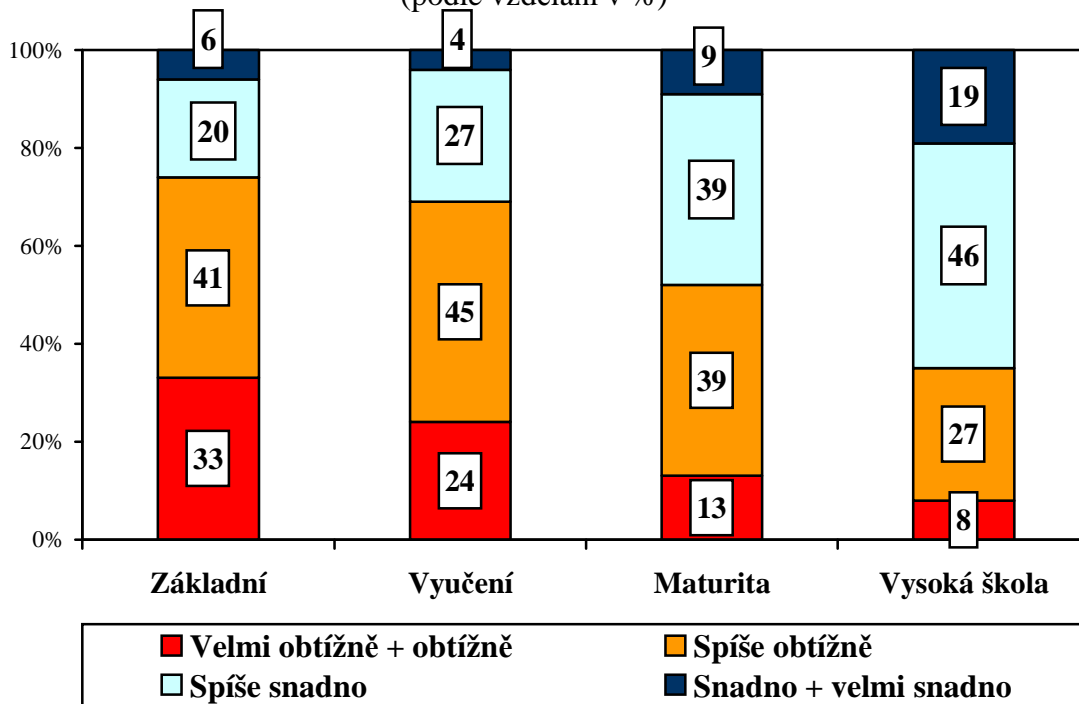
Hospodaření s rodinnými příjmy hodnotí zhruba stejně lidé na venkově i ve městech. Menší, než by se dalo očekávat, jsou i některé rozdíly podmíněné věkem. Od průměru celé populace se zřetelně odlišuje pouze mladší střední generace (30–44 let), která má s využíváním rodinných příjmů relativně nejmenší problémy (53 % vychází s příjmy snadno). Za pozornost stojí, že nejstarší věkové skupiny nad 60 let hodnotí příjmovou situaci svých domácností jen o něco málo hůře, než odpovídá průměru všech obyvatel (potíže pociťuje 67 % lidí v tomto věku, v celé populaci 61 %).

Podstatně větší roli hraje vzdělání. Nejlépe vycházejí s příjmy v domácnostech vysokoškolsky vzdělaných, v ostatních domácnostech pocit snadného hospodaření s rodinným rozpočtem výrazně klesá spolu se snižující se úrovní vzdělání (o snadném vycházení s rodinným příjmem hovoří 65 % vysokoškolsky vzdělaných a pouze 26 % lidí se základním vzděláním). Nejvíce problematickou skupinu obyvatel představují ovšem nezaměstnaní, 88 % z nich má problém vyjít s rodinnými příjmy, 39 % dokonce velmi velký problém (pro srovnání ve skupině důchodců deklaruje potíže 70 %, z toho pouze 6 % vypovídá o velmi obtížném vycházení s příjmy domácnosti). Opačnou stranu reprezentují podnikatelé, 72 % vychází s rodinnými příjmy snadno. Významné rozdíly v hodnocení příjmové situace domácností

existují i mezi stoupenci jednotlivých politických stran. Tady představují dva krajní póly potenciální voliči ODS s největším podílem lidí, kteří vycházejí s rodinnými příjmy snadno, na jedné straně a příznivci komunistů s naopak největším zastoupením těch, kteří mají problém s příjmy vyjít, na straně druhé.

"Jak vycházíte se současným příjmem, který máte v domácnosti?"

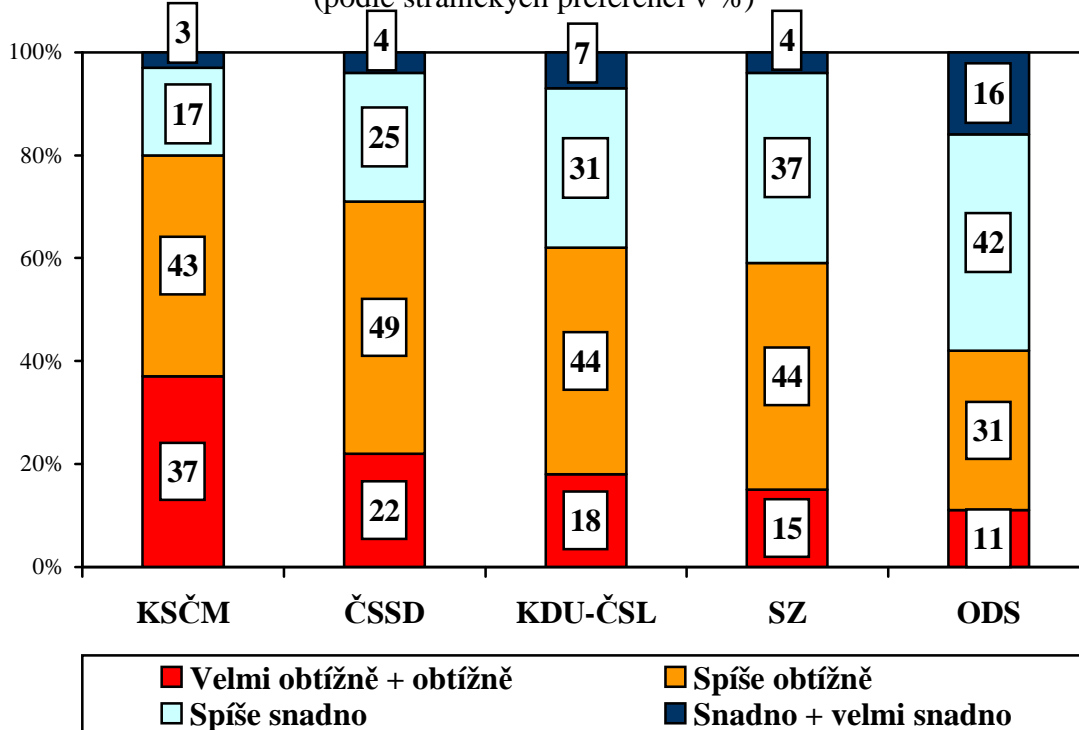
(podle vzdělání v %)

Pramen: STEM, Trendy 3/2007, 1272 respondentů starších 18 let

"Jak vycházíte se současným příjmem, který máte v domácnosti?"

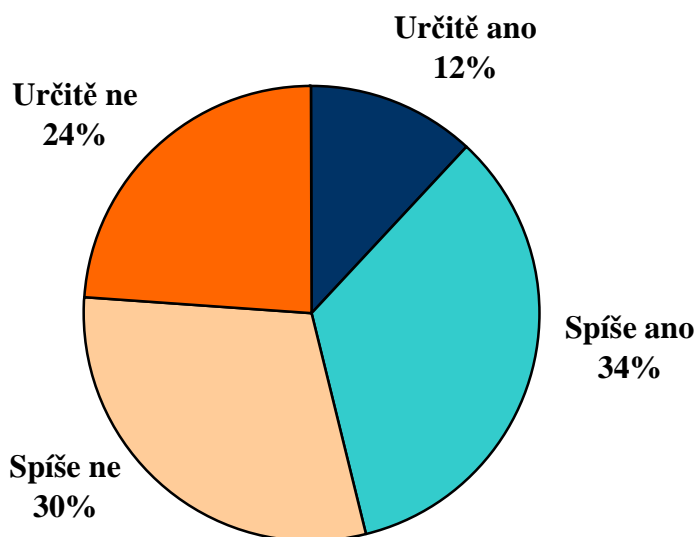
(podle stranických preferencí v %)

Pramen: STEM, Trendy 3/2007, 1272 respondentů starších 18 let

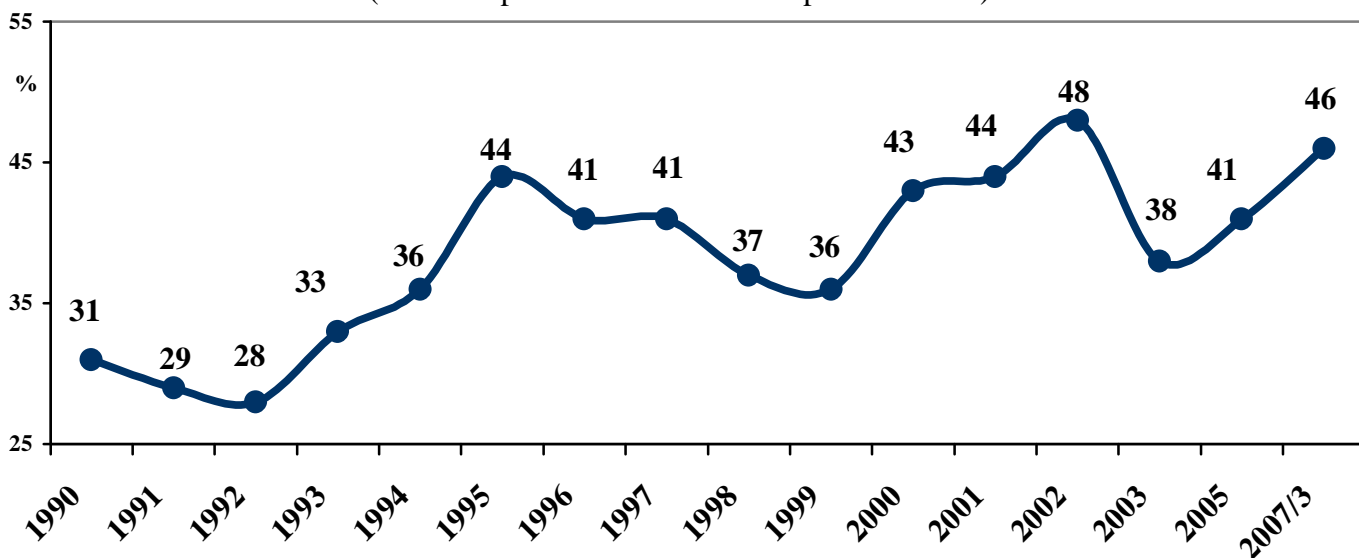
Spořit část příjmů se v současné době daří necelé polovině obyvatel (46 %). V porovnání s posledními lety se podíl lidí uvádějících, že v posledních měsících něco ušetřili, mírně zvýšil. Z dlouhodobého pohledu představuje současných 46 % jednu z nejvyšších úrovní naměřených od roku 1990.

"Podařilo se Vám za poslední tři měsíce něco uspořit?"

Pramen: STEM, Trendy 3/2007, 1272 respondentů starších 18 let

"Podařilo se Vám za poslední tři měsíce něco uspořit?"
(součet odpovědí "určitě ano" a "spíše ano" v %)

Pramen: STEM, Ekonomická očekávání 1990-1998, Trendy 1999-2007

Odkládat část příjmů stranou se vede opět nejčastěji lidem s vyšším vzděláním (68 % vysokoškolsky vzdělaných a 36 % lidí se základním vzděláním) a podnikatelům (65 %), nejméně často nezaměstnaným (10 %). Důchodci jsou i v tomto ohledu jen mírně pod celospolečenským průměrem (40 %).